

**Ομιλία του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και Υπουργού Οικονομίας & Ανάπτυξης Γιάννη Δραγασάκη στην εκδήλωση
«Ένας χρόνος Equifund: Αποτελέσματα και Προοπτικές»**

i. Είμαστε υπερήφανοι:

- Που βγάλαμε τη χώρα από τα μνημόνια και την επιτροπεία. Δεν ήταν καθόλου εύκολο ή αυτονόητο.
- Που διασφαλίσαμε τη δημοσιονομική ασφάλεια της χώρας, καθώς και τη βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους για πολλά χρόνια. Είναι η πρώτη φορά το τελευταίο μισό αιώνα που η χώρα αντί για ελλείμματα έχει διατηρήσιμα πλεονάσματα και αποθέματα ασφαλείας έναντι εξωγενών κινδύνων.
- Που αποκαταστήσαμε την αξιοπιστία της Ελλάδας και τη βαθμιαία βελτίωση της διεθνούς πιστοληπτικής ικανότητάς της, γεγονός που αποτυπώνεται στη βελτίωση των όρων δανεισμού.
- Που επιλύσαμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το ζήτημα του ονόματος της Βόρειας Μακεδονίας και βάλουμε, έτσι, τέλος σε μια κατάσταση που διέσυρε διεθνώς την Ελλάδα και εγκυμονούσε εθνικούς κινδύνους, από την ανεμπόδιστη δράση άλλων δυνάμεων τόσο στη γειτονική χώρα όσο και την ευρύτερη περιοχή μας.
- Που διαχειριστήκαμε την προσφυγική κρίση με επίκεντρο τις αρχές του ανθρωπισμού και της αλληλεγγύης. Για όσα κάναμε για τους ανέργους, για τη δημιουργία εκατοντάδων χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας αυτά τα χρόνια. Είμαστε υπερήφανοι που ο πρώτος νόμος που ψηφίσαμε, μόλις ορκιστήκαμε ως κυβέρνηση, ήταν ο νόμος για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης. Είμαστε υπερήφανοι για όσα κάναμε για τα δικαιώματα που εξασφαλίζουν ισότητα και ασφάλεια σε όλους τους πολίτες.

ii. Αναγνώριση προβλημάτων και αδυναμιών

Φυσικά δεν ήταν δυνατόν να αντιμετωπιστούν προβλήματα ετών και δεκαετιών σε λίγα χρόνια και μάλιστα υπό τους δεδομένους περιορισμούς.

- Δεν μπορέσαμε να προλάβουμε να φανεί το κοινωνικό πρόσωπο της πολιτικής μας σε όλα τα στρώματα της κοινωνίας και αυτό διότι έπρεπε να αρχίσουμε κατά προτεραιότητα από εκείνα τα στρώματα που αντιμετώπιζαν το μεγαλύτερο κίνδυνο, αυτόν του κοινωνικού αποκλεισμού.

- Δεν προχωρήσαμε όσο γρήγορα θα έπρεπε την αναδιοργάνωση του Κράτους και του δημοσίου τομέα, από τον οποίο εξαρτώνται η ποιότητα ζωής των πολιτών, αλλά και κρίσιμοι τομείς όπως είναι η Παιδεία, η Υγεία, η πρόληψη και η προστασία από φυσικές καταστροφές.

Όμως, είμαστε η μόνη δύναμη που μπορεί να δεσμευτεί αξιόπιστα ότι θα συνεχίσει και θα πραγματοποιήσει όλες εκείνες τις μεγάλες αλλαγές που από εδώ και πέρα πρέπει να κάνει. Και κεντρική προτεραιότητα μετά την έξοδο από τα μνημόνια και πολύ περισσότερο στο πρόγραμμα της νέας τετραετίας είναι η στήριξη, από τη μία των πιο αδύναμων στρωμάτων και από την άλλη γενικότερα της μεσαίας τάξης, καθώς και η αλλαγή, ο μετασχηματισμός του Κράτους ούτως ώστε να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο Κράτος στην υπηρεσία των πολιτών.

iii. Το οικοσύστημα χρηματοδοτικών εργαλείων και προγραμμάτων

Στον τομέα της χρηματοδότησης της οικονομίας και των παραγωγικών δραστηριοτήτων, όταν αναλάβαμε υπήρχε ένα μεγάλο επενδυτικό κενό, δεν υπήρχε κανένα ειδικό εργαλείο ή εξειδικευμένος θεσμός για τη χρηματοδότηση επενδύσεων. Και μάλιστα, οι τράπεζες λόγω του μεγάλου όγκου των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν μπορούσαν να παίξουν το ρόλο που παραδοσιακά έπαιζαν.

Μόλις αναλάβαμε την ευθύνη για τη διακυβέρνηση της χώρας θέσαμε σε εφαρμογή το σχέδιό μας για τη δημιουργία ενός οικοσυστήματος ειδικών χρηματοδοτικών εργαλείων και θεσμών που θα είναι συμπληρωματικά, τόσο μεταξύ τους όσο και με το τραπεζικό σύστημα.

Παρά τα θεσμικά και άλλα δημοσιονομικά εμπόδια που είχαμε να αντιμετωπίσουμε, μπορώ σήμερα να πω ότι το θεσμικό πλαίσιο και οι βάσεις ενός τέτοιου οικοσυστήματος χρηματοδοτικών εργαλείων έχουν τεθεί. Και πρόκειται για εργαλεία που στηρίζουν ήδη τόσο την καινοτόμα επιχειρηματικότητα όσο και την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας.

Το οικοσύστημα αυτό περιλαμβάνει:

- Πρώτον, στροφή του ΕΣΠΑ στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, εξωστρέφειας και καινοτομίας μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από το στο παρελθόν. Αντίστοιχη αναμόρφωση του Αναπτυξιακού Νόμου, τους πόρους του οποίου στο παρελθόν οικειοποιούντο λίγες μεγάλες επιχειρήσεις με αδιαφανείς όρους.

- Δεύτερον, αναβάθμιση του ΕΤΕΑΝ και του ΤΑΝΕΟ και διαμόρφωση στοχευμένων προγραμμάτων χορήγησης δανείων με επιδοτούμενο επιτόκιο, χορήγησης, εγγυήσεων και μικροπιστώσεων. Το νομοσχέδιο για τις τελευταίες δεν έχει ψηφιστεί, όμως έχει κατατεθεί στη Βουλή. Με τον τρόπο αυτό θα καλύψουμε ανάγκες κυρίως μικρής επιχειρηματικότητας αλλά και αγροτών και αγροτικής οικονομίας, που μετά το κλείσιμο της Αγροτικής Τράπεζας έχουν μείνει χωρίς αντίστοιχων θεσμών.
- Τρίτον, δημιουργία επενδυτικών ταμείων, όπως το Equifund, στα οποία θα αναφερθώ στη συνέχεια.
- Τέταρτον, νομοθετήσαμε, με ευρεία συναίνεση, τη δημιουργία της Εθνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, η οποία κτίζεται με ταχείς ρυθμούς. Η Αναπτυξιακή Τράπεζα θα κληροδοτήσει και θα αναπτύξει περαιτέρω όλα αυτά τα επιμέρους χρηματοδοτικά εργαλεία τα οποία αθροίζουν συνολικά πάνω από 7,8 δισ. ευρώ, που με τη σειρά τους μπορούν με τη μόχλευση να κινητοποιήσουν επενδύσεις 22 δισ. ευρώ έως το 2021.

iv. Το Equifund

Σε όλη αυτή την προσπάθεια είχαμε τη δημιουργική συνεργασία και στήριξη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των στελεχών της. Προϊόν αυτής της συνεργασίας ήταν και η δημιουργία του Equifund.

Το Equifund είναι ίσως το πρώτο χρηματοδοτικό εργαλείο που σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στην Ελλάδα μετά το ξέσπασμα της κρίσης και ήρθε να καλύψει τόσο την έλλειψη επενδύσεων στην καινοτομία όσο και την ενίσχυση της εφαρμοσμένης ακαδημαϊκής έρευνας, καθώς και την ενίσχυση των δυναμικών εξωστρεφών επιχειρήσεων της χώρας μας.

Ποια είναι η ιδιαιτερότητα και η σημασία του Equifund;

Όταν άρχισε αυτή η προσπάθεια υπήρχαν στο τραπέζι διάφορες εναλλακτικές για τη χρήση των συγκεκριμένων πόρων. Η συγκεκριμένη επιλογή έγινε με σκοπό:

1. Να μπου οι βάσεις για τη δημιουργία, όπως είπα, ενός ευρύτερου οικοσυστήματος, το οποίο να χρηματοδοτεί καινοτομία, έρευνα, εξωστρέφεια στους διάφορους τομείς της οικονομίας. Στον τομέα αυτόν δεν υπήρχαν ανάλογοι μηχανισμοί, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατον για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, με θετικές προοπτικές, να αντλήσουν

χρηματοδότηση για να αρχίσουν την δραστηριότητά τους. Εφόσον όμως θέλουμε να περάσουμε σε ένα νέο παραγωγικό υπόδειγμα, βασισμένο στη γνώση και στην έρευνα είναι αναγκαίο να έχουμε στοχευμένες χρηματοδοτήσεις. Γι' αυτό και κατά το σχεδιασμό του Equifund φροντίσαμε τα επιμέρους Ταμεία να καλύπτουν τις διάφορες κλίμακες αναγκών, από την έναρξη μιας επιχείρησης μέχρι την ωρίμανση και την ανάπτυξή της.

2. Ο δεύτερος λόγος που επιλέξαμε τη συγκεκριμένη μορφή είναι οι διαθέσιμοι πόροι να μην δοθούν με την κλασική μορφή των επιχορηγήσεων, αλλά να επιδιωχθεί να μοχλευθούν κατά το δυνατόν περισσότερο με ιδιωτικά κεφάλαια από θεσμικούς και μικρότερους ιδιώτες επενδυτές. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η κατανομή ρίσκου-οφέλους διαμοιράζεται με πιο ισόρροπο τρόπο ανάμεσα στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.
3. Αποτελεί ένα νέο θεσμό, ένα νέο τρόπο σύμπραξης δηmosίου και ιδιωτικού τομέα, με μια νέα πολιτική οικονομία σε ό,τι αφορά την κατανομή κέρδους και ρίσκου, που βρίσκεται πιο κοντά στο δημόσιο συμφέρον και αυξάνει την κοινωνική αξία. Σε παραδοσιακές μορφές ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων το Δημόσιο συμμετέχει στις ζημιές σε περίπτωση αποτυχίας, αλλά δεν συμμετέχει άμεσα στα κέρδη μιας κερδοφόρας επένδυσης. Έχουμε δηλαδή ιδιωτικοποίηση των κερδών και κοινωνικοποίηση ζημιών. Αντιθέτως, με αυτού του τύπου τα ταμεία, όπως το Equifund έχουμε ένα διαφορετικό αποτέλεσμα, το Δημόσιο συμμετέχει άμεσα, τόσο στις ζημιές όσο όμως και στα κέρδη. Με αυτόν τον τρόπο όχι μόνο διαμοιράζεται το ρίσκο, αλλά και δημιουργούνται αυξημένες δυνατότητες απόδοσης για το Δημόσιο. Παράλληλα, η όλη λειτουργία του Equifund διέπεται από μεγάλη διαφάνεια, κάτι που μπορεί να διασφαλίσει πληρέστερη λογοδοσία.

 - Το πιο σημαντικό όμως όφελος που έχουμε ήδη είναι ότι με τη δημιουργία του Equifund αποκτήσαμε ένα θεσμικό κεκτημένο και μια εμπειρία που μας επέτρεψε ήδη να προκηρύξουμε μέσω του ΤΑΝΕΟ ένα νέο κύκλο επενδυτικών Ταμείων, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη.

v. Δύο σχέδια για την οικονομία και την κοινωνία

Άκουσα εχθές τον πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας να αναφέρει ότι το πραγματικό δίλημμα των εκλογών είναι τι ανάπτυξη θα έχουμε, δηλαδή, αν θέλουμε μία ανάπτυξη για όλους ή μια μιζέρια στην οποία μοιράζουμε τη φτώχεια μας.

Αυτό βέβαια είναι ένα επικοινωνιακό σχήμα χωρίς πραγματικό περιεχόμενο. Το πραγματικό δίλημμα είναι αν θα έχουμε μια ανάπτυξη διατηρήσιμη, δίκαιη, χωρίς αποκλεισμούς, μια ανάπτυξη

που θα εναρμονίζεται με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Ή θα έχουμε μια μεγέθυνση σαν αυτή που είχαμε στο παρελθόν, η οποία ήταν άναρχη, αποσπασματική, άνιση και για τους λίγους, που δεν ήταν διατηρήσιμη και οδήγησε σε μια τεράστια κρίση. Γύρω από αυτό το δίλημμα πρέπει να αρχίσουμε τη σκέψη μας, πώς θα επιταχύνουμε την ανάπτυξη, πώς θα την κάνουμε, βιώσιμη, δίκαιη, πώς τα οφέλη της θα φτάσουν σε όλους. Και αυτό εξαρτάται από την πολιτική που εφαρμόζουμε.

Στο Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια προχωρήσαμε σε μεταρρυθμίσεις προς την πρώτη κατεύθυνση. Θα σας πω λίγα παραδείγματα:

- Έπρεπε να έρθει αυτή η κυβέρνηση να προχωρήσει το εθνικό κτηματολόγιο, το οποίο είχε αρχίσει να συζητείται από τα χρόνια του Καποδίστρια.
- Αυτή η κυβέρνηση υλοποίησε τη μεταρρύθμιση για τους δασικούς χάρτες παρέλαβε επικυρωμένους στο 1% της επικράτειας και σήμερα έχει επικυρωθεί σχεδόν το 60%.
- Αλλάξαμε τον νόμο για τις Ανώνυμες Εταιρείες, ο οποίος στον βασικό του κορμό έμενε ίδιος από το 1920.
- Εκσυγχρονίσαμε τον νόμο για τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που ήταν ο ίδιος από το 1955.
- Περάσαμε νομοσχέδιο για την ίδρυση Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, γιατί η Ελλάδα ήταν η μόνη χώρα που δεν είχε τέτοια Τράπεζα, όταν ακόμη και προηγμένες οικονομίες έχουν τέτοιες τράπεζες με παράδοση δεκαετιών.
- Για πρώτη φορά στη χώρα μας υπάρχει η δυνατότητα ηλεκτρονικής ίδρυσης επιχείρησης σε λίγα λεπτά, κάτι που έχει ήδη αναγνωριστεί διεθνώς ως καλή πρακτική.
- Αναμορφώσαμε το πλαίσιο για τις Στρατηγικές Επενδύσεις κάτι που ήταν αίτημα όλων των σχετιζόμενων φορέων εδώ και χρόνια όπως οι ίδιοι έλεγαν.
- Υπογράψαμε συμβάσεις για 18 έργα ΣΔΙΤ, όταν κατά την προηγούμενη περίοδο είχαν υπογραφεί μόλις 8.
- Βρήκαμε λιμνάζουσες 4.400 μη ολοκληρωμένες επενδύσεις από τους προηγούμενους αναπτυξιακούς νόμους –ακόμη και αυτού του 2004– και με γρήγορους ρυθμούς διευθετήθηκαν περίπου 3.500.
- Έχουμε μέχρι στιγμής 1.600 υπαγωγές επενδυτικών σχεδίων στον Αναπτυξιακό Νόμο, με εξασφαλισμένους τους χρηματοδοτικούς πόρους, σε αντίθεση με τις προηγούμενες εποχές που υπάγονταν επενδυτικά σχέδια χωρίς επενδυτικούς πόρους.

- Ως αποτέλεσμα όλων αυτών, οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου κατά την περίοδο 2009–2014 μειώθηκαν κατά 57%, ενώ σήμερα, η τάση έχει αντιστραφεί και μάλιστα ανακοινώθηκε η αύξηση τους κατά 7,9% το πρώτο τρίμηνο του έτους.
- Το απόθεμα των ξένων άμεσων επενδύσεων κατά την περίοδο 2009-2014 μειώθηκε κατά 48%, ενώ κατά την περίοδο 2015-2019 αυξήθηκε κατά 67%.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στη φάση που βρίσκεται η οικονομία έχουμε μακρύ δρόμο να διανύσουμε. Αλλά για να διανύσουμε αυτόν το δρόμο πρέπει να έχουμε επίγνωση από πού ξεκινήσαμε, τι βρήκαμε, τι είχαμε να αντιμετωπίσουμε, τι καταφέραμε και τι αγωνιζόμαστε να φτιάξουμε. Και από αυτά τα οποία θα μπορούσε κανείς να αναφέρει, εγώ θα ήθελα να κλείσω αυτόν τον κατάλογο με ένα ακόμη στοιχείο, το γεγονός ότι έχουμε ως χώρα σήμερα μια δική μας Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική. Είναι ο οδικός μας χάρτης για την περίοδο μετά το Μνημόνιο, είναι το πλαίσιο πάνω στο οποίο δουλεύουμε για να σχεδιάσουμε τη νέα Προγραμματική Περίοδο, το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027. Με τις σκέψεις, λοιπόν, αυτές θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι η σημερινή κυβέρνηση έχει τη θέληση, την εμπειρία αλλά και τη δύναμη να μπορέσει τη νέα τετραετία να προχωρήσει εκείνες τις αλλαγές οι οποίες θα καταστήσουν τη νέα δεκαετία, 2020-2030, μια δεκαετία μεγάλου μετασχηματισμού για την ελληνική οικονομία, μια δεκαετία στην οποία θα πετύχουμε το ποιοτικό άλμα που χρειαζόμαστε για να πάμε μπροστά και ως κοινωνία αλλά και στο πλαίσιο της Ευρώπης.

Σας ευχαριστώ.